

▶ ÚJ FOKOZATBA KAPCSOL A MEGVALÓSÍTÁSI MUNKACSOPORT, ÚJ LENDÜLETBEN A TOVÁBBFEJLESZTETT BERUHÁZÁSI KEZDEMÉNYEZÉSEK

Szilárd és hatékony közigazgatási rendszerek nélkül nem garantálható a kohéziós politika részeként megvalósítandó tagállami és regionális programok sikeressége. Ezért az adminisztratív kapacitás megerősítése és a hatékonyabb beruházás és irányítás kérdése óriási jelentőséggel bír napjainkban az EU 2014–2020 közötti kohéziós politikáját illetően. Az Európai Bizottság ezt intézkedési prioritásként azonosította az újonnan elindított programok terén, és mert a 2007–2013 közötti programozási időszak projektjei és programjai már lezárultak. **Corina Crețu** az olvasóknak szóló köszöntőjében elmondta, hogy az ilyen támogatások felhasználásának elmulasztása, valamint a megfelelő beruházási célokra való felhasználásának és megfelelő irányításának hiánya azt eredményezi, hogy a polgárok nem élvezhetik az EU kohéziós politikája által nyújtott előnyöket.

Amikor **Corina Crețu** biztos 2014 novemberében hivatalba lépett, egyik első intézkedése arra irányult, hogy segítsen a tagállamoknak és a régióknak hatékonyabban felhasználni a kohéziós politikán keresztül érkező támogatásokat. A hatékonyabb végrehajtást ösztönző munkacsoport létrehozását olyan eszköznek tekintették, amely tényleges segítséget nyújthat a rendelkezésre álló támogatásnak a korábbinál hatékonyabb módon való felhasználásához több olyan ország esetében is, amelyekben nagy szükség van beruházásokra. Az, hogy a kedvezményezettek több esetben képtelenek felhasználni a forrásokat, közvetlenül a nem megfelelő adminisztratív kapacitással függ össze.

A kohéziós politikából származó források beruházásának és irányításának javítását ösztönző átfogóbb kezdeményezés lényegében egy négyirányú megközelítésből áll:

- ▶ A munkacsoport a konkrét területi igényeknek megfelelően kialakított akciócsoportok révén elsődlegesen a **2007–2013 közötti időszakból fennmaradó beruházási támogatások elköltésére** fog összpontosítani, illetve arra, hogy

mindezek a megfelelő programokra és projektekre irányuljanak.

- ▶ A 2014–2020 közötti programozási időszakban 4,8 milliárd euró fog a tagállamok rendelkezésére állni, hogy a munkacsoporton keresztüli tapasztalatszerzésre építve és többféle intézkedéseken, így például az intézményfejlesztésen, képzéseken, tapasztalatcserén, szakértői csempreprogramokon és technikai segítségnyújtáson keresztül bővítsék az említett időszak programjainak megvalósításához szükséges kapacitásukat.
- ▶ A Bizottság mindeközben egy intézkedéssorozat részeként arra próbál választ találni, hogy **azok a lassan fejlődő régiók**, amelyek jelentős beruházási forráshoz jutottak a kohéziós politikán keresztül, miért vannak még mindig lemaradva.
- ▶ A Bizottság független szakértői csoportot hozott létre, **hogy értékeljék az uniós alapok felhasználásának egyszerűsítésére szolgáló tagállami törekvéseket**. Az értékelést a javasolt fejlesztésekre irányuló ajánlások fogják követni.

A hatékonyabb végrehajtást ösztönző munkacsoport feladata, hogy segítse a kevésbé hatékony országok tervezési és beruházási kapacitásainak javítását. Egyrésztől hatékonyan kell felhasználniuk a forrásokat azokkal a projektekkel kapcsolatban, amelyekhez a támogatást a 2007–2013 programozási időszakban kiosztották, másrésztől gondoskodniuk kell arról, hogy a még mindig rendelkezésre álló forrásokat a megfelelő típusú projektekhez irányítsák (át). Mindezeknek azonban az új, 2014–2020 közötti programokra nézve is fontos következményei lesznek.

A források felhasználása

A munkacsoport elsősorban azokra az országokra fordít kiemelt figyelmet, amelyek esetében a források felhasználásának aránya jelentősen elmarad az EU átlagától, azaz 60% alatt van. A munkacsoport megalakulásakor az uniós átlag 72% körül volt. A jelenlegi helyzet a „kötelezettségvállalás visszavonásával” járhat, ami a 2007–2013 közötti

▶ Corina Crețu március 24-én Brüsszelben elindítja a TAIEX REGIO PEER 2 PEER rendszert. A platform segítségével a hatóságok tapasztalatot cserélhetnek egymással, Európa-szerte megoszthatják a bevált gyakorlatokat, egyúttal tovább javíthatják az EU támogatásainak felhasználását és irányítását.

időszakra a tagállamoknak nyújtott források végleges elvesztését idézi elő.

A nyolc érintett ország: a Cseh Köztársaság, Szlovákia, Horvátország, Szlovénia, Románia, Bulgária, Olaszország és Magyarország. A munkacsoport első intézkedése az adatgyűjtés mellett az volt, hogy országokra lebontva elemezze a helyzetet. Egyes országokban problémák és késések tapasztalhatók a főbb infrastrukturális projektek megvalósítását illetően, különösen a környezetvédelem és a közlekedés terén. Más országokban az adminisztratív kapacitások általános hibái, valamint a strukturális és kormányzási jellegű problémák okoznak nehézségeket. Jellegük miatt azonban az utóbbiakra megoldást jelentő intézkedések hosszabb távúak, és előfordulhat, hogy rövid távon nem járnak látható eredményekkel.

A munkacsoport feladata, hogy cselekvési terveket dolgozzon ki minden érintett tagállamnak, illetve felülvizsgálja a már meglévő terveket. Ez a folyamat elősegíti a tapasztalatcserét és a bevált gyakorlatok elterjedését a résztvevők között. Ez a fajta hozzáállás fontos eleme a Bizottság szemléletének. A cél az, hogy megszügyenyítés helyett ösztönözze a bevált gyakorlati modelleket, és segítséget nyújtson a tagállamoknak. A cselekvési tervek közül néhány véglegesítésére már sor került, amelyeket Corina Crețu biztos is jóváhagyott. A várakozások szerint 2015. április végéig valamennyi cselekvési terv elindul a megvalósítás útján.

Technikai segítségnyújtás

A munkacsoport munkáját többféleképpen – szorosan kapcsolódó intézkedések, illetve kezdeményezések révén – is segítik. További segítséget jelenthet a pénzügyi konstrukciók szélesebb körben történő felhasználása, ami nagyobb rugalmasságot adhat a megvalósításhoz.

Az adminisztratív kapacitások bővítése terén végzett intézkedések száma szintén fokozható. Mindez különösen a 2014 és 2020 közötti időszakban történő végrehajtás javítása céljából fontos. A tagállamokat arra ösztönzik, hogy hatékonyabban és célorientáltabb módon használják fel a technikai segítségnyújtásra használható költségvetésüket, hogy a programok és projektek megfelelőbb irányítása érdekében megszilárdítsák adminisztratív kapacitásukat.

A Bizottság a saját technikai segítségnyújtási keretét is felhasználja arra, hogy olyan kezdeményezéseket dolgozzon ki, amelyek célja, hogy segítsék a tagállamokat a kapacitásbővítési törekvéseik elérésében. A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság adminisztratívkapacitás-bővítéssel foglalkozó kompetenciaközpontja például képzéssorozatot szervezett a tagállamok szakértői számára a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó új szabályozási követelmények és a csalások megelőzése terén (lásd a *Panorama magazin 51. számát*). A Bizottság jelenleg egy másik kapacitásbővítési kezdeményezésem is dolgozik. A TAIEX-REGIO PEER 2 PEER elnevezésű információcseré-rendszer elősegíti az alapok kezelésével foglalkozó tagállami tisztviselők közötti tapasztalatcserét. Szintén különleges kezdeményezések a Transparency

Internationalal közösen elindított integritási megállapodások, amelyek célja, hogy előmozdítsák a helyes kormányzási gyakorlatok alkalmazását az EU által társfinanszírozott projektek esetében.

Testreszabott megközelítések

Az átlátható közbeszerzési gyakorlatok biztosításától kezdve a különböző tagállamok szakemberei közötti tapasztalatcsere előmozdításáig a különféle megközelítések az Európai Bizottság koherens, ám testreszabott megközelítésének részei, amelyek célja, hogy gondoskodjanak a fellendüléshez szükséges beruházásokról és azok megvalósításáról a polgárok számára.

Már ez idáig is jelentős előrelépések történtek valamennyi érintett tagállamban a késések megoldása és az uniós alapok zökkenőmentes és hatékony felhasználása előtt álló akadályok felszámolása terén. Ilyen előrelépések a bizottsági szolgálatokkal együttműködve végrehajtott kezdeményezések a nemzeti és regionális cselekvési tervek kialakítása révén, amelyek célja a szorosabb ellenőrzés és a késések visszaszorítása. A kezdeményezések hatóköre Románia és Olaszország esetében különösen széles, és jelentős eredményekkel jár elsősorban a pénzügyi végrehajtás arányának növelése és a projektek helyszíni fizikai megvalósításának fellendítése révén. A gondos újraprogramozás szinte minden érintett tagállamban lehetővé tette, hogy a beruházásokat azokra a területekre fókuszálják, amelyeken a leghatékonyabban fejtik ki hatásukat, különösen a környezetvédelem (hulladékgazdálkodás és vízügy) és a közlekedés (elsősorban a vasúti közlekedés) prioritási területein.

A fokozatos átállás lehetőségét azért vezették be, hogy átmenetet biztosítson a két programozási időszak közötti megvalósítás terén. Ez a lehetőség még inkább meg fogja könnyíteni azoknak a tagállamoknak a helyzetét, amelyek nehézségekkel küzdenek a végrehajtást illetően. A munkacsoport segíteni fog abban, hogy a tagállamok pontosan hogyan alkalmazzák ezt a gyakorlatot.

Az említett újraprogramozási törekvések mintegy 10 milliárd eurós megtakarítást jelentettek a kötelezettségvállalás visszavonásával veszélyeztetett források tekintetében 2013, illetve 2014 során.

Közép- és hosszú távon úgy biztosítható, hogy az uniós beruházások előnyökkel járjanak a polgárok számára, ha az országok elkötelezik magukat az adminisztratív kapacitások bővítését és a közigazgatási rendszerük modernizálását ösztönző intézkedések mellett. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok révén és gyakorlati támogatással is segíteni fogja a tagállamok munkáját, de a strukturális reformok végrehajtása melletti politikai elkötelezettségen kívül bizonyos esetekben megköveteli majd azt is, hogy változtassanak a beruházási kultúrájukon.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/